

Portfolio –verkkojakson 2005 yhteenveto

1. Johdanto – Portfolio-verkkojakson uudet tuulet

Koko TieVie-asiantuntijakoulutuksen 2004 portfoliotyöskentelyn uudistumisen myötä myös Portfolio-verkkojakso toteutettiin uudistuneena aiemmista koulutuksista poikkeavan kaavan mukaisesti. Koska portfoliotyöskentelyä pyrittiin tämän vuoden asiantuntijakoulutuksessa viemään eteenpäin vahvasti koko koulutuksen aikaisena prosessina, korostettiin myös Portfolio-verkkojakson roolia tätä prosessia kokoavaa ja tukevaa työskentelyä tarjoavana aikaperiodina. Jakson nykyisessä toteutuksessa keskeinen muutos aikaisempaan toiminnan suhteen oli painopisteen siirtäminen jatkuvasta yhteistoiminnasta itsenäisemmän työskentelyn suuntaan, yhteistoimintaosuuksien keskittäminen juonteiden sijasta pienempään ja tutumpaan yksikköön eli vertaisryhmiin ja työskentelyn sisällön kannalta keskittyminen vapaan keskustelun ja pohdiskelun sijasta kommentointiin ja kohdistettuun palautteenantoon.

2. Verkkojakson tavoitteet ja verkkoympäristö

Portfolio -verkkojakson (31.1. - 6.3.2005) ensisijaisena tavoitteena oli tuoda loppusalaus TieVie-kouluttajakoulutuksen prosessiportfoliotyöskentelyyn ja toimia konkreettisesti tukena henkilökohtaisen näyteportfolion ensimmäisen luonnoksen kokoamisessa ja valmiiksi työstämisessä. Toisena tärkeänä tavoitteena oli tarjota osallistujille mahdollisuus ja foorumi palautteen antoon ja saamiseen näyteportfoliosta jo sen kirjoittamisprosessin aikana sekä myös jakson päätteeksi näyteportfolion ensimmäisen luonnoksen valmistuttua. Kirjoittamattomana ideaalitavoitteena oli myös tukea TieVie-asiantuntijakoulutuksen loppuunsaattamista vieden eteenpäin lopullisen näyteportfoliosuorituksen valmistumisprosessia.

Toiminta jaksolla tapahtui Turun yliopiston palvelimelle rakennetussa WebCT-oppimisympäristössä. Oppimisympäristö oli laadittu rakenteeltaan mahdollisimman yksinkertaiseksi, jotta tekniikka ja uuden toimintaympäristön opettelu ei veisi aikaa itse oppimisprosessilta. Etusivulla (kts. alla) oli kolme pääkuvaketta, joista ensimmäisen alta löytyivät toimintaohjeet aikatauluineen, toisesta pääsi siirtymään keskustelualueen foorumeihin ja kolmannen alla oli oman kiinnostuksen mukaan hyödynnettäväksi tarkoitetut jakson oheismateriaalit juonnetun linkkilistan muodossa.

Tervetuloa Portfolio-verkkojaksolle!

Aloita työskentely tutustumalla ohjeisiin!

TY tkk, Monimuoto-opetuksen kehittäminen

Verkkojaksosivulta oli lisäksi WebCT:n ns. kurssivalikossa linkit TieVie-portaaliin, kalenteriin jossa oli merkittynä jaksosivon deadlinet, sekä ohjeisiin tulostettavassa muodossa.

3.Toimintakäytännöt verkossa

Verkkoon keskustelualueelle oli luotu erilaisia foorumeita, joilla oli omat funktionsa. Päätoimintana oli kuitenkin oman portfolion työstäminen välillä itsenäisesti ja välillä verkossa Portfoliotyöskentely-alueeksi nimetyllä keskustelualueella. Vertaisryhmille oli verkkoon luotu omat fooruminsa, joille toiminta pääasiassa painottui.

Aihe: Verkkokurssin avaus

Viesti nro. 3

Tekijä: Heli Brander (portfolio04-05)

Päivämäärä: Perjantai, 28.01.2005 11:20

.....*Hiukan Portfoliotyöskentelyalueen keskustelufoorumien käytöstä:*

- **Yleinen-foorumilla** on tapahtuu viikoittaisten toimintaohjeiden kertaaminen ja yleinen ohjaus. Foorumia käytetään myös kysymyksien esittämiseen ohjaajille sekä muuhun mahdolliseen yhteiseen keskusteluun.
- **Vertaisryhmien** foorumeissa tapahtuu yhteistoiminnallinen työskentely ohjeiden mukaan viikoilla 6 ja 8. Verkkokurssin tuutorit vierailevat kukin itselleen nimettyjen juonteiden vertaisryhmien foorumeissa säännöllisesti. (-> [Lista ryhmäjoista ja tuutoreista](#))
- **Juoneryhmien** foorumeissa julkaistaan näyteportfoliot jaksosivon päätteeksi.
- **Viikon 7 asiantuntijavierailulle** on nimetty oma fooruminsa.

(HUOM: Asiantuntijavierailu-foorumi sekä juoneryhmien foorumit ovat toistaiseksi lukittuja ja avautuvat vasta ennen viikkoja 7 ja 9.) .....

Työskentelyyn houkuttelevana pötkönä yritettiin tuoda esille oman konkreettisen portfoliotuotoksen aikaansaamista.

4. Ohjaus verkkojaksolla

Verkkojakson ohjaus käsitti ohjaavan verkkomateriaalin ja verkkotuutoroinnin. Verkkoon laadittiin yksinkertaiset ja selkeät toimintaohjeet aikatauluineen, ja osallistujat ohjattiin näiden pariin verkkojakson sähköpostitse lähetetyllä aloitusviestillä. Toiminnallisesti verkkojakso jakautui itsenäisen työskentelyn viikkoihin (vk 5 ja 7), yhteistoiminnallisen työskentelyn viikkoihin (vk 6, 8, (9)). Merkittävin rooli työskentelyssä oli annettu vertaisryhmille, jotka valjastettiin sparraamaan jäsentensä työskentelyn edistymistä. Jokaiselle juonteelle oli nimetty oma verkkotuutori, joka vastasi vertaisryhmistä oman juonteensa sisällä. Ohjauksen painopiste oli lähinnä kerrata toimintaohjeet aina uuden viikon alkaessa ja huolehtia vastausten löytymisestä foorumilla mahdollisesti esitettyihin kysymyksiin. Tuutorin rooli keskittyi toiminnan organisointiin ja taustatukena olemiseen sivustakatsojan roolissa. Tehtävänä oli työskentelyn käyntiin saattaminen, osallistujien välisen vuorovaikutuksen tukeminen ja vertaiskeskusteluun osallistumisen rohkaiseminen. Ohjauskanavana jaksolla verkon lisäksi toimi sähköposti, jonka kautta selviteltiin teknisiä ongelmia sekä muistuteltiin viikoittain osallistujia verkkoon kirjautumisesta, verkkojakson aikatauluista ja verkkotoiminnan etenemisestä.

5. Verkkoympäristön käyttö ja verkkojakson toimintaan osallistuminen

Portfolio-verkkojaksolle kirjautui sisään 83 opiskelijaa eli 90 % TieVie-asiantuntijakoulutuksen osallistujista. Lähes kaikki verkkoon kirjautuneista opiskelijoista myös osallistuivat jakson toimintaan.

6. Verkkojakson toiminta viikoittain

Viikko 5 ”Ensimmäisen kirjoitusprosessin läpi vieminen”

Viesti nro. 3

Tekijä: Heli Brander (portfolio04-05)

Päivämäärä: Perjantai, 28.01.2005 11:20

Hei ja tervetuloa työstämään omaa näyteportfoliota!

Verkkojakso alkaa tutustumisella jakson ideaan ja toimintaohjeisiin Ohjeet-osiossa ja heti tämän jälkeen on syytä hypätä ripeästi mukaan kelkkaan, sillä juuri tämä ensimmäinen viikko jaksolla on todennäköisesti työläin. Ensimmäisellä viikolla (vk 5) tavoitteena on näyteportfoliosi ensimmäisen version aikaansaaminen nopeana kirjoitusrupeamana, joten paras työvälineesi on kynä (näppäimistökin on ok ;-)).....

Portfolio-verkkojakson ensimmäinen viikko alkoi suhteellisen vaativalla työrupeamalla. Tehtävänä oli verkkoympäristöön ja ohjeisiin tutustumisen ohella portfolioa koskevien tavoitteiden ja aikaisemmin annettujen toimintaohjeiden mieleen palauttaminen, oman portfolioaineiston rajaaminen ja järjestäminen sekä oman näyteportfolion rakenteen

lopullinen suunnittelu. Edellisten pohjalta annettiin ensimmäisen työskentelyviikon tehtäväksi myös portfolion ensimmäisen version kirjoitusprosessin läpivieminen. Työskentelyä helpotti silminnähdessä se tosiasia, että jaksoa todella ei tällä kertaa aloitettu tyhjästä vaan portfolioasiaa oli selvästi viety koulutuksessa eteenpäin jo aiemmin monella - ja monissa tapauksissa myös erittäin konkreettisella - tasolla.

Viikko 6 ”Vertaisryhmätyöskentely”

Aihe: Terve taas!

Viesti nro:

Tekijä:

Päivämäärä: Sunnuntai, 6.02.2005

.....pitkästä aikaa. Ajattelin käväistä täällä kirjoittelemassa ihan vain päästäkseni tuntumaan kiinni. Hieman on vielä sekava olo siitä, mitä pitäisi alkaa tehdä, mutta tämä johtuu vain siitä, että en ole ehtinyt keskittyä lukemaan ohjeita läpi tästä verkkojaksokokonaisuudesta.
.....sivusto on aivan alkutekijöissään. Laitanpa kuitenkin tähän linkin.....

Viikon tehtävänä oli toteuttaa omassa vertaisryhmässä ns. näyteportfolion ensimmäinen tarkistuspiste ja palauterinki. Ideana oli se, että jäsenet toisivat siihen mennessä tehdyn portfolioluonnoksensa ryhmän nähtäväksi ja palautteenannon mahdollisimman tehokas ja resursseja säästävä organisointi siten, että jokainen ryhmän jäsen kommentoi vain yhtä foorumille tuotua näyteportfolioluonnosta.

Pienen lämmittelyrupeaman jälkeen työskentely useimmissa vertaisryhmissä käynnistyi hyvin. Joissain vertaisryhmissä palautetta annettiin toisille laajemminkin ”yli ohjeistuksen määrittelemien rajojen”. Palautteen ohjeistetun muodon ”Positiivista.../Kehitettävää.../Tätä haluaisin kysyä...”. sijasta pysyteltiin yleisesti ehkä hieman spontaanimmilla linjoilla ja luotettiin pikemminkin omaan ajatustenvirtaan.

Viikko 7 ”Uusi kirjoitusprosessi ja mahdollisuus asiantuntijapalautteeseen”

Viikon tehtävänä oli muokata tekstiä ja jatkaa itsenäisesti näyteportfolion kirjoitusprosessia tueksi annettujen ohjeiden pohjalta sekä viikon 6 vertaisryhmässä saadun palautteen evästäjänä. Tämän lisäksi verkossa toteutettiin asiantuntijavierailu, jonka puitteissa Turun yliopiston kasvatustieteiden tiedekunnan yliassistenttina toimiva KM Annukka Jauhiainen antoi pyynnöstä kohdennettua palautetta ja vastasi hänelle esitettyihin kysymyksiin näyteportfoliota koskien. Asiantuntijan hyödyntäminen oli suhteellisen vähäistä (10 % osallistujista osallistui keskusteluun asiantuntijavierailu-foorumissa), mutta osallistujat vaikuttivat tyytyväisiltä vierailuun ja osallistujien kommenttien pohjalta vastausten koettiin tukevan omaa työskentelyä.

Aihe: Vs: Kommentteja kaivataan

Viesti nro.

Tekijä:

Päivämäärä: Perjantai, 18.02.2005 10:35

.....Kiitos mielenkiintoisesta palautteesta! Olen tosiaan miettinyt sitä henkilökohtaisen osuuden kasvattamista ja se on ollut tämän viikon työn alla. Katsotaan, mitä siitä syntyy... Kriittisten pisteiden esiin tuominen on hyvä idea ja vinkkejä muille syntyy varmasti helposti, kun mietin asiaa siltä kannalta. Kiitos paljon.....

Viikko 8 ”Vertaisryhmätyöskentely”

Viikon tehtävänä oli jälleen toteuttaa vertaisryhmässä näyteportfolion tarkistuspiste ja palauterinki vielä yhden kerran, ennen portfolion julkaisemista juonneryhmässä.

Aihe:

Viesti nro.

Tekijä:

Päivämäärä: Maanantai, 14.02.2005 14:59

Hyvää ystävänpäivää!

Kyllä tässä on suuri kynnyks julkaisusta tällaisia keskeneräisiä versioita luettavaksenne.

Aina tuntuu, että tuohon ja tuohon kohtaan voisi vielä lisätä sitä sun tätä, mutta aika ei riitä.

.....julkaisen sitten tällaisen

keskosen luettavaksenne. Lupaan palata asiaan tällä viikolla .....

Toiminta noudatti viikon 6 kaavaa miltei täsmälleen – ainoana erona oli vertaispalautteen muoto, joka tällä kertaa ohjeistettiinkin käsittelemään näyteportfolion kokonaisuutta eli sisältöä ja sen herättämää vaikutelmaa rakenteen, muodon, tyylin ja muiden mieleen heränneiden aspektien osalta. Tavoite toisin sanoen oli saada eväät näyteportfolion ”loppusilauksen” aikaansaamiseksi ennen julkaisua juonteessa. Viikon työskentelyn voi ehkä ajatella antaneen eniten ehkä niille, jotka jostain syystä eivät koenneet osallistumaan viikon 6 vertaisryhmätoimintaan ja taas toisinpäin (eli näillä viikoilla oli hätätapauksessa mahdollisuus korvata oma osallistumattomuus työskentelyyn toisella viikoista). Muuten viikon anti ei monissa vertaisryhmissä välttämättä tuonut paljonkaan uutta, sillä viikon 6 aikana julkaistuihin portfolioluonnoksiin ei oltu ehditty paljoa muutoksia tekemään. Poikkeuksia kuitenkin toki löytyi tämänkin osalta.

Viikko 9 ”Näyteportfolion julkaiseminen ja palautekeskustelu”

Viikon tehtävänä oli viimein oman näyteportfolion ”julkaiseminen” eli tuominen oman juonteen yhteiseen foorumiin ja osallistuminen vapaamuotoiseen palautekeskusteluun. Portfolioluonnoksia alkoi ilmestyä keskustelualueelle pikkuhiljaa. Saattaa olla, että oman

lisänsä aikataulujen venymiseen tässä vaiheessa aiheutti yleisen kiireen ja normaalin loppuvaiheen väsymyksen lisäksi hiihtolomat. Portfolion viimeistelyyn ja julkaisuun annetun viikon aikalisän loppupuolella portfolioita löytyi juonteiden foorumeista yhteensä 54 kappaletta, jaksolle kirjautuneiden opiskelijoiden määrän ollessa 83. Vaikka verkkojakso kokonaisuudessaan vaati osallistujilta melkoisen paljon itsenäistä ja intensiivistä kirjoittamistyötä sekä tarkoin aikataulutettua vuorovaikutusta sekä vertais- että juonneryhmässä, jaksettiin työskentelyyn silti motivoitua kunnioitettavan hyvin – ja hiihtolomatkin pidettiin, kuten helmikuussa kuuluukin ☺

Aihe:

Viesti nro.

Tekijä:

Päivämäärä: Sunnuntai, 6.03.2005 20:31

.....Hei!

Ohessa word-tiedostona oma portfolioni. Olen myös lomaillut ja siksi työ jäi näin viime tippaan. Pyhäntunturilla oli muuten upeat ilmat. En kyllä miettinyt työasioita lainkaan.....

Erityisen ilahduttavaa oli portfolioiden saapuessa juonteiden foorumeihin positiivissävyiset ja rakentavat kannanotot ja keskustelu, johon otettiin spontaanisti osaa.

7. Verkkojakson tuotokset

Portfoliotuotoksia löytyi laidasta laitaan. Monet antoivat verkossa näytteitä työstään keskeneräisenä ja ilmoittivat täydentävänsä tekstiä myöhemmin – tämä oli jaksolla ideanakin ja se osattiin hienosti sisäistää. Monet kuitenkin esittelivät myös valmiita tuotoksia ja suuresta osasta töitä saattoi nähdä portfolion vaatineen aikaa ja merkittävää työpanosta. Portfolion muoto oli usein www-sivu, mutta yllättävän moni tuotti portfolionsa ainakin tässä vaiheessa mm. word-dokumenttina. Sisällöllisesti portfolioissa korostui melko monella oman hankkeen ja/tai työyhteisön näkökulma. Kiitettävästi portfolio-ohjeiden painottama TieVie-asiantuntijakoulutuksen reflektointiosuus oli kuitenkin saatu lähes kaikissa tuotoksissa sisällytettyä mukaan.

8. Osallistujapalaute

Osallistujapalaute jaksosta oli lähinnä rohkaisevaa ja palautetta opiskelijat vaikuttivat tyytyväisiltä verkkojakson kokonaisuuteen, joskaan oikeastaan minkäänlaisia määrällisiä loppupäätelmiä ei vielä tässä vaiheessa (viimeinen viikko lopuillaan, palautteenantajien määrä erittäin pieni!) pysty tekemään.

Hankaluutena koettiin enimmäkseen lähinnä vertaistyöskentelyssä osallistumisen puute (sekä tietenkin UPJ ☺) – jakson koettiin kuitenkin vevän tavoitteita ja portfolioasiasia eteenpäin, kuten oli tarkoituskin. Tyytyväisiä oltiin myös jakson ohjaukseen ja ohjeistukseen.

”Kannustajana oli hyvä ison tavoitteen pilkkominen pienempiin osiin ja vaiheisiin ja positiivinen potkiminen eteenpäin.....”

"Hieno ja hyvä jakso! Kiitos! Ohjeistus ja takarajapäivämäärät hyvin hoidettu! Koko paketti kasassa....."

" Kiitos, tämä oli erittäin hyvin toteutettu osuus! Sain kerrankin paljon aikaa ja lepposissa merkeissä."

8. Ohjaajan näkökulma jakson onnistumisesta

Portfolio-verkkojakso onnistui ohjaajan näkökulmasta suhteessa jakson tavoitteisiin hyvin. Jaksoa leimasi toiminnallisuus ja asioiden eteneminen, joka oli konkreettisesti nähtävissä osallistujien prosessina työstämässä luonnoksissa. Hiihtolomat, jotka sattuivat jakson ajankohtaan ympäri Suomen, sijoituivat kokonaisuuteen tuottamatta suurempia haittatekijöitä tavoitteiden läpiviemiselle. Päällimmäiseksi jakson läpiviemisestä jäi minulle jakson tuutorina ja vastuuhenkilönä hyvä ja positiivinen mieli.

Turussa 11.3.2005

Heli Brander